

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre Manuel Forcano a LletRA, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <https://lletra.uoc.edu/ca/autor/manuel-forcano> >

Manuel Forcano

N'han dit...

Barcelona, 1968. Poeta i traductor

Manuel Forcano, nascut el 1968, és professor de Literatura hebrea a la Universitat de Barcelona i expert traductor de l'hebreu, de l'àrab i de l'anglès. Als seus textos aflora amb prepotència l'element culturalista i, des de les composicions que constitueixen el primer volum, *Les mans descalces* (1993), es poden rastrejar els elements essencials de la seva poètica. A l'escriptura de Forcano les referències a les obres de l'antiguitat -sobretot el Vell Testament i els lírics llatins i grecs- han estat sempre constants, però en el curs de la seva producció han sofert un procés de fagocitosi fins a ser conscientment amalgamats a les poesies més recents. Així, doncs, el llibre d'exordi és marcat per algunes citacions que acompanyen un itinerari de lectura mesurat per sessions, però és només a l'epíleg poètic que s'engloba, després d'una al·lusió explícita al llibre de Daniel, un vers de Rilke amb funció de glossa final. *Les mans descalces* és el recull més descriptiu, en el qual el jo líric sembla entretenir-se a les pàgines d'un diari paradoxalment atemporal: poemes com ara "A l'habitació...", "Els calaixos són plens..." o "tot i que per raons ideològiques" el "Dies irae" semblen sortides directament de la ploma del Federigo Tozzi de les proses breus de *Bèsties*, però també en els apunts de *Coses i persones*.

A *De nit* (1999), Forcano perfecciona la idea arquitectònica del llibre, amb una tripartició temàtica, "Cels", "Aurores", "Platges", a l'interior de la qual disposa els seus textos. És, en realitat, un joc de miralls, ja que la divisió aparentment esquemàtica no correspon al flux d'intercanvis i ecos interns mentre, en filigrana, s'entreveu la propensió cap a imatges crepusculars o aurorals, l'atracció per als clarobscur i un sentiment de pànic no adjectivat per estímuls òrfics, ni tampoc necessàriament tacat per contaminacions apol·líniies. I les referències culturals, que a vegades es manifesten fins i tot en els títols, s'integren a cada poema per obrir o resoldre una similitud global. La imatge abocada a la quotidianitat genera una curiosa forma de correlat objectiu, en el qual la citació es cosifica i es compara -a manera de comunió o de contraposició, sovint amb funció epifànica- amb una vicissitud biogràfica del jo líric, precisant-la o oposant-se-li.

[...] *Corint* té una organització més molecular: un conjunt de macroestructures teixeixen relacions extremament compactes entre els diversos components i imposen una lectura sense solució de continuïtat. Com les ones centrífugues després de la caiguda d'un sòlid, Forcano continua la seva recerca poètica per expansions circulars i fixa el motiu del viatge com a punt de partida del record, mentre que el recull sencer s'estructura com una geografia mental d'un cos desitjat.

Francesco Ardolino, "Manuel Forcano. Le mani scalze", *Poesia*, núm. 174 (juliol/agost 2003).

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre Manuel Forcano a LletrA, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <https://lletra.uoc.edu/ca/autor/manuel-forcano> >

Traducció de Laia Noguera.

Cada pic que obr la plagueta *Corint* començ a sentir les músiques de la pluja i m'envesteix als polsos de la mirada el ball de la lletra lleugera i incisiva d'uns versos nous de trinca. És com veure la creixença d'un alfabet que besa el vidre de les meves ulleres de vista cansada. Contempl el món des de les intensitats d'una mirada epifànica que em mostra de bell nou -prodigi del vellnovament- les estacions del desig, els gorgs del desamor, la calidesa d'un tacte, la ferida que sempre raja de l'ésser sol i entotsolat.

[...] Rere certs versos obrats amb viuets que semblen *demodés*, o davall les treballades veladures sèpia fetes amb Photoshop, o dins aquestes diccions gravades amb el cànon del jo romàntic, hi trob l'etern: allò que ara mateix s'aixeca com a clàssic.

[...] En un moment històric, any MM, en què hi ha una pèrdua generalitzada de qualitat de les cultures i dels sabers, de les ciutats i dels paisatges, de les relacions humanes i dels debats, dels vins i de les menges, de les paraules i dels llenguatges, dels sentiments i de les sensibilitats, etc., aquesta plagueta de versos de Manuel Forcano és un oasi d'emocions per al viatger amb fam i set d'unes engrunes de saber saberós i de sensual saviesa.

Biel Mesquida, "Cal·ligrafies per a un poeta". Pròleg a *Corint* (Proa, 2000).

En el viatge d'*El tren de Bagdad* (Premi Carles Riba 2003) pel Pròxim Orient, Etiòpia i el Sudan, la relació amorosa, omnipresent, s'evoca des del record amb la malenconia d'allò que s'ha perdut o mai no va ser. Malenconia superficial, però: una pell de memòria sota la qual s'obren les ferides del desig.

L'expressió d'aquest nucli temàtic es basa, sobretot, en la plasmació d'un Orient ideal i voluptuós, curull de sensualitat, que constitueix l'espai del poemari. No un mer teló de fons, sinó un espai plenament significatiu. És el festí sensorial de la pluja de mel, de la fruita espresmuda, dels cossos frec a frec.

[...] El conflicte gairebé permanent que viu la regió també és present en alguns poemes i carrega de connotacions més tràgiques els amors que s'evocuen: sobretot a "Beirut", una ciutat en ruïnes que es reconstrueix per ser destruïda novament, i a "Sudànica", on «aquelles guerres que mai no van ser / però que encara continuen» contribueixen a crear un clima de violència latent que senyoreja tota la composició.

Jordi Rourera, "Totes les ferides del desig", *Lluc*, núm. 838 (març-abril 2004).

[*Corint*] és un altre lliurament d'un dels nostres poetes més delicats i pulcres, i alhora més profunds. Llegir Manuel Forcano és sempre, per al lector, una garantia de joc net i de riquesa conceptual, sens dubte gràcies a la seva formació clàssica -és doctor en filologia semítica-; però no solament per això, sinó també per una sensibilitat d'acord amb el temps en què li ha tocat escriure.

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre Manuel Forcano a LletRA, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <https://lletra.uoc.edu/ca/autor/manuel-forcano> >

La seva no és la poesia d'algú que vulgui viure en un país que no és el seu ni en un temps que li és remot, ja que les lectures i els autors que convoca no són elegies d'erudits, sinó, més que res, testimonis de la seva vigència (i, no caldria afegir-ho, una invitació a constatar-la).

Forcano escriu avui, i per a nosaltres -des de la incertesa, el desamor i l'enyorança, així com qualsevol poeta dels anomenats de l'experiència-, però amb un bagatge de referències -no pas hermètiques, sinó a punt per ser compartides- que ens apareix més valuós i més operatiu que cap dels erràtics i pretensiosos deliris verbals a l'ús que només aspiren a fer veure que tenen alguna cosa inefable per dir.

Cada poema ens sorprèn com un intent de salvar, amb poques i encertades paraules, un escenari on s'han manifestat, no pas desbordat, els sentiments (el desbordament, d'altra banda, no ens aprofitaria conèixer-lo). Hi trobem el viatge -l'Hèl·lade, Israel i Àustria hi són presents` com a ocasió d'entotsolament i de reflexió, i també com a estímul de la nostàlgia amorosa.

Manuel Castaño, "Salvació de records", *El Periódico de Catalunya*. Llibres (02/03/2001).

Forcano és un d'aquests infreqüents poetes que posseeixen una habilitat que sembla innata (però que mai no ho és, o no només) per a conciliar veritat i bellesa, com volia el bon i vell Horaci, i de tirar endavant la construcció d'un discurs que té en el difícil equilibri entre delicadesa, força i profunditat la seva senya d'identitat més característica. [...]

A més de poeta, Manuel Forcano és doctor en Filologia semítica, cosa que li ha permès de traduir alguns poetes israelians com Iehuda Amichai o Pinkhas Sadé. Molta cosa de la subtileza lírica d'aquests poetes és compartida per Forcano, que, com ells, exhibeix una vasta formació cultural que abraça des dels clàssics grecs i llatins fins a autors moderns com Kavafis o Forster (que Forcano ha traduït també), passant per la Bíblia, la filosofia presocràtica, la pintura expressionista alemanya o el bel canto operístic. Totes aquestes referències, tanmateix, lluny d'amuntegar-se i convertir-se en un obstacle per al lector, són matisades en la veu de Forcano pel tamís de l'experiència viscuda i que tot sovint és l'experiència de la sensualitat i l'amor (o del desamor, o de la mort, que, com sabem, tot va junt), per bé que també hi cap l'enyorança dels indrets llunyans (el poeta es retrata com a viatger impenitent) o la pura i simple contemplació del món i dels qui l'habiten, en una sintonia que va des del retrat nostàlgic d'escenes concretes fins a la mirada meravellada i sorpresa del Fèlix lul·lià.

Sebastià Alzamora, "Manuel Forcano, *Corint*", *Serra d'Or*, núm. 496 (abril 2001).

Si bé cal suposar que la millora ha estat notòria, el títol primitiu [*De memòria*] resulta il·luminador a propòsit de la temàtica que recorre tot el llibre, i que no és altra que l'oblit, desitjat o indesitjable, amb tots els temes clàssics que s'hi relacionen: la fugacitat del temps, la volubilitat de l'amor, la fragilitat de la vida i de les imatges que la marquen. L'autor s'hi enfronta [...] amb l'actitud dels perses que, en saquejar Atenes, en van robar les estàtues per l'únic motiu que no es pogueren resistir a la seva bellesa, tal com relata Herodot. A la noció del robatori, hi ha subjacents les ressonàncies prometeiques; a la de la força irresistible de la bellesa, les odisseiques. Tant de fonament mític, tanmateix, en filtrar-se per la sensibilitat i l'escriptura (decididament apol·línica) de Forcano esdevé

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre Manuel Forcano a LletrA, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <https://lletra.uoc.edu/ca/autor/manuel-forcano> >

alta, inesperada lírica, com la que es confirmava a la plenitud de *Corint*. Més del mateix, doncs, que en aquest cas és molt: elegància, tensió, sensualitat, subtilesa, serenitat emocionada, estil entès en l'accepció més noble del tema.

Sebastià Alzamora, "Manuel Forcano, *Com un persa*", *Serra d'Or*, núm. 499-500 (juliol-agost 2001).

Tast de textos

Text

 WEB: Si el rellotge de sorra es trenca

Poema de Manuel Forcano llegit per l'autor i traduït a diverses llengües, a l'espai virtual Lyrikline.
<http://www.lyrikline.org/en/poems/si-el-rellotge-de-sorra-es-trenca-6181#.UqhIaY0hdKo>

 WEB: Nou món

Poema de Manuel Forcano llegit per l'autor i traduït a diverses llengües, a l'espai virtual Lyrikline.
<http://www.lyrikline.org/en/poems/nou-mon-6180#.UqhHt40hdKo>

 WEB: La caixa negra

Poema de Manuel Forcano llegit per l'autor i traduït a diverses llengües, a l'espai virtual Lyrikline.
http://www.lyrikline.org/en/poems/la-caixa-negra-6179#.UqhG_I0hdKo

 WEB: Istanbul

Poema de Manuel Forcano llegit per l'autor i traduït a diverses llengües, a l'espai virtual Lyrikline.
<http://www.lyrikline.org/en/poems/istambul-6178#.UqhFHo0hdKo>

 WEB: Hi ha amors

Poema de Manuel Forcano llegit per l'autor i traduït a diverses llengües, a l'espai virtual Lyrikline.
<http://www.lyrikline.org/en/poems/hi-ha-amors-6177#.UqhEbo0hdKo>

 WEB: Guerra i pau

Poema de Manuel Forcano llegit per l'autor i traduït a diverses llengües, a l'espai virtual Lyrikline.
<http://www.lyrikline.org/en/poems/guerra-i-pau-6176#.UqhDpY0hdKo>

 WEB: Dóna'm els teus ulls

Poema de Manuel Forcano llegit per l'autor i traduït a diverses llengües, a l'espai virtual Lyrikline.
<http://www.lyrikline.org/en/poems/donam-els-teus-ulls-6175#.UqhC9o0hdKo>

 WEB: De nit feia un sol negre

Poema de Manuel Forcano llegit per l'autor i traduït a diverses llengües, a l'espai virtual Lyrikline.
<http://www.lyrikline.org/en/poems/de-nit-feia-un-sol-negre-6174#.UqhCT40hdKo>

 WEB: Cataclisme

Poema de Manuel Forcano llegit per l'autor i traduït a diverses llengües, a l'espai virtual Lyrikline.
<http://www.lyrikline.org/en/poems/cataclisme-6173#.UqhBSY0hdKo>

 WEB: Aquí

Poema de Manuel Forcano llegit per l'autor i traduït a diverses llengües, a l'espai virtual Lyrikline.
http://www.lyrikline.org/en/poems/aqui-6172#.Uqg_Uo0hdKo

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre Manuel Forcano a Lletra, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <https://lletra.uoc.edu/ca/autor/manuel-forcano> >

 WEB: AI Daltabaix Poètic!

Nou poemes de l'autor en aquest web independent de poesia que acull poetes de tendències ben diferents.

<http://www.sant-cugat.net/daltabaix/forc.htm>

 WEB: Selecció de poemes

Dos poemes de l'autor al web *Viu la poesia*.

http://www.viulapoesia.com/membrespocio/arxius/lletra/mforcano_index_poemes.html

---

Biobibliografia

Biografia

 WEB: Poetes catalans d'ara

Exposició amb referències biobibliogràfiques i enllaços a Internet, organitzada per la Biblioteca d'Humanitats de la UAB.

<http://ddd.uab.cat/pub/expbib/2009/poetes/forcano.htm>

Bibliografia

 WEB: Què hi ha a la Biblioteca de Catalunya

http://cataleg.bnc.cat/search*cat/?searchtype=a&searcharg=Forcano+Manuel&sortdropdown=-&searchscope=13&searchscope2=13&SORT=D

 WEB: Què hi ha a les biblioteques universitàries catalanes (CCUC)

http://ccuc.cbuc.cat/search*cat/a?SEARCH=Forcano+Manuel&sortdropdown=-&searchscope=23

 WEB: Què hi ha a les biblioteques públiques

<http://argus.biblioteques.gencat.cat/iii/encore/search/C|SForcano+Manuel|Orightresult|U1?lang=cat&suite=pearl>

 WEB: Per comprar-ne llibres

<http://www.llibres.cat/product/205256/livre-de-la-creacio/by/forcano-manuel>

 WEB: Articles de l'autor (Traces)

<http://traces.uab.cat/search?f=author&p=Forcano%20Manuel&sc=1&ln=ca>

 WEB: Articles sobre l'autor (Traces)

http://traces.uab.cat/search?ln=ca&p=Forcano%2C+Manuel&f=keyword&action_search=Cerca&c=Traces+%3A+base+de+dades+de+llengua+i+literatura+catalanes&sf=&so=d&rm=&rg=10&sc=1&of=hb

---

Comentaris sobre l'autor

Crítica

 WEB: Pàgina de l'AELC

Biografia, informacions, publicacions.

<http://www.escriptors.cat/autors/mforcano/>

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre Manuel Forcano a LletrA, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <https://lletra.uoc.edu/ca/autor/manuel-forcano> >

WEB: L'autor al Corpus Literari Ciutat de Barcelona

Biografia, enllaços i transcripció d'articles sobre aquest autor.

http://www.ducros.cat/corpus/index.php?command=show_news&news_id=957

Comentaris

PDF: "La delicadesa"

Sebastià Alzamora fa una crítica sobre el poemari *Corint*. A l'*Avui*.

<http://www.traces.uab.es/tracesbd/avui/av00227.pdf>

PDF: Sobre El tren de Bagdad

Susanna Rafart ressenya el llibre guanyador del premi Carles Riba 2004. A l'*Avui* (15/04/2004).

<http://www.traces.uab.es/tracesbd/avui/av02500.pdf>

Propostes didàctiques

Recursos

WEB: Activitats per treballar poemes

Dos poemes amb propostes al web *Viu la poesia*.

http://www.viulapoesia.com/membrespocio/arxius/lletra/mforcano_index_props.html